

Speurtocht naar Vlieland walvisvaarder

Auteur Rob Ruggenberg (64) dook op Vlieland in de geschiedenis van walvisvaarder Willem Ys. In november verschijnt zijn jeugdboek 'Ijsbaar'.

LIJKE VAN DEN KROMMENACKER

Zijn tijdelijke werkkamer op Vlieland heeft uitzicht op de Waddenzee. De lucht is grijs en er staat een stramme wind. Binnen is het behaaglijk en heeft Rob Ruggenberg zich 'ingegraven' met vuistdikke naslagwerken. „Als ik oude boeken in handen krijg, lees ik ze”, zegt de auteur van historische jeugdromans. „Ik ben gefascineerd door de zeventiende eeuw, de eerste eeuw waarin Nederland de wereld ontdekt. Die ontmoeting, die 'botsing' met andere culturen, dat vind ik interessant.”

In een van deze oude boeken ligt de aanleiding voor Ruggenbergs bezoek aan Vlieland versholon: een passage over Willem Ys; walvisvaarder, ontdekkingsreiziger en voormalig burgemeester van Oost-Vlieland.

De historische eilander speelt een belangrijke bijrol in Ruggenbergs vierde historische jeugdroman Ijsbaar. Over een Groenlandse Inuit die door Ys en een kameraad wordt meegenomen. Als een attractie werd hij twee jaar lang door het hele land 'tentoongesteld'. Zo moest hij in een kano door de hofvijver in Den Haag varen en met pijl en boog meeuwen uit de lucht schieten. Vervolgens lieten ze hem de vogels rauw opeten.

Aan Ruggenbergs boeken gaat stevast grondig onderzoek vooraf. „Dat maakt het schrijven van dit soort boeken heel leuk”, vindt

hij. „Enerzijds word je beperkt door de historische feiten. Anderzijds geeft alles wat ik niet kan vinden me de ruimte voor mijn eigen fantasie.”

Een weekje op Vlieland leverde de schrijver overigens weinig bruikbare informatie op. Zelfs het gebruikelijke wandelingetje over het kerkhof bracht hem niet op het spoor van de Ys-telg. Erom

treuren doet hij niet. „Ik had het wel verwacht; wist al dat de naam Ys niet meer op Vlieland voorkomt.”

Het liefst schrijft Ruggenberg over dingen die onbekend zijn. Over wonderlijke mensen, schijnbaar vergeten gebeurtenissen en anekdotes. Ze brengen de schrijver op ideeën, zetten hem aan het speuren. In bibliotheken en archieven over de hele wereld.

Ys werd ontdekt op de planken van de bibliotheek in Middelburg. Het deed Ruggenberg twee jaar geleden aan de ijskoude westkust van Groenland belanden. Hij leefde een paar weken tussen de Inuit op een eilandje waar je alleen met een helikopter kunt komen, verorberde dagelijks een portie zeehondenvlees en verdiepte zich in de walvisvaart.

Het leverde een eerste versie van Ijsbaar op. En een afwijzing van zijn uitgever Querido. Ruggenberg lacht. „Ik was zo onder de indruk van het landschap en de mensen, dat mijn boek meer op een antropologisch handboek dan een spannend

jeugdboek leek. Dus ben ik opnieuw begonnen.”

Inmiddels is het einde in zicht. Voor het laatste deel vertrekt de reislustige schrijver volgende maand opnieuw naar Groenland. De kans dat Vlieland zijn roman haalt, is te verwaarlozen, denkt hij. „Daarvoor heb ik te weinig gevonden wat van belang is. Ik ben nu wel bij het stuk waar Willem Ys weer in beeld komt.”

Hoe zijn Vlielandse personage er precies uit komt te zien, weet de schrijver nog niet. „Ik had gehoopt dat mensen hier zouden zeggen: zo ziet nou een typische Vlielandse uit de zeventiende eeuw eruit. Dat kan niet, weet ik nu, omdat de bevolking vooral uit maritieme families bestond. Zij bleven niet vast op het eiland.”

Aldus heeft Willem Ys nog iets onbestemds. Maar noordelijke kenmerken krijgt hij zeker, weet Ruggenberg. „Hij wordt in ieder geval blond, met blauwe ogen, denk ik. En misschien wel een baard.”

*Willem Ys
speelt rol in
historische
jeugdroman*